

การเสริมสร้างพลังอำนาจของกลุ่มสตรีผ่านนโยบายและกิจกรรมชุมชน*

EMPOWERMENT OF WOMEN'S GROUPS THROUGH POLICIES AND COMMUNITY ACTIVITIES

พระครูสังฆรักษ์ยศวีร์ ปมุตโต¹ และ พระชินกร สุจิตโต (ทองดี)²

Phrakhrusangharak Yodsawi Pamuttor¹ and Phrachinakorn sucitto (Thongdee)²

¹⁻²มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

¹⁻²Mahamakut Buddhist University, Thailand

Corresponding author E-mail: chinza44@gmail.com

วันที่รับบทความ : 12 พฤศจิกายน 2567; วันแก้ไขบทความ 11 ธันวาคม 2567; วันที่รับบทความ : 20 ธันวาคม 2567

Received 12 November 2024; Revised 11 December 2024; Accepted 20 December 2024

บทคัดย่อ

การเสริมสร้างพลังอำนาจของกลุ่มสตรีผ่านนโยบายและกิจกรรมชุมชนเป็นกระบวนการที่มุ่งเน้นในการเพิ่มโอกาสและการเข้าถึงทรัพยากรต่างๆ ที่จะช่วยให้สตรีสามารถมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและการพัฒนาชุมชนได้อย่างเต็มที่ การศึกษานี้มุ่งเน้นการวิเคราะห์บทบาทของนโยบายสาธารณะและกิจกรรมในระดับชุมชนที่สามารถส่งเสริมการพัฒนาและเสริมสร้างพลังอำนาจของสตรี ทั้งในด้านการศึกษา, การทำงาน, สิทธิในการตัดสินใจ, และการเข้าถึงบริการต่างๆ ที่จำเป็น เช่น การดูแลสุขภาพและการพัฒนาอาชีพ การศึกษาแสดงให้เห็นว่าการสร้างเครือข่ายสนับสนุนภายในชุมชนและการมีส่วนร่วมในการออกแบบและดำเนินนโยบายช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มสตรี ในขณะเดียวกัน การมีสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนและเปิดโอกาสให้สตรีมีเสียงในการตัดสินใจเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้พวกเขามีชีวิตที่ดีขึ้นและสามารถพึ่งพาตนเองได้ในระยะยาว

Citation:

* พระครูสังฆรักษ์ยศวีร์ ปมุตโต และ พระชินกร สุจิตโต (ทองดี). (2567). การเสริมสร้างพลังอำนาจของกลุ่มสตรีผ่านนโยบายและกิจกรรมชุมชน. วารสารกวันพะเยา, 1(6), 49-57.

Phrakhrusangharak Yodsawi Pamuttor and Phrachinakorn sucitto (Thongdee). (2024). Empowerment of Women's Groups Through Policies and Community Activities. Journal of Kwan Phayao, 1(6), 49-57.;

Website: <https://so11.tci-thaijo.org/index.php/jkp>

คำสำคัญ: การเสริมสร้างพลังอำนาจ, กลุ่มสตรี, นโยบายสาธารณะ, กิจกรรมชุมชน, การพัฒนา

Abstract

Empowerment of women's groups through policies and community activities is a process aimed at increasing opportunities and access to various resources that enable women to fully participate in decision-making and community development. This study focuses on analyzing the role of public policies and community-level activities that can promote development and empower women, in areas such as education, employment, decision-making rights, and access to essential services such as healthcare and career development. The study shows that creating support networks within communities and involving women in the design and implementation of policies strengthens women's groups. At the same time, having a supportive environment and providing opportunities for women to have a voice in decision-making are crucial for helping them improve their lives and achieve long-term self-sufficiency.

Keywords: Empowerment, Women's groups, Public policies, Community activities, Development

บทนำ

การเสริมสร้างพลังอำนาจของกลุ่มสตรีเป็นกระบวนการที่สำคัญในการพัฒนาสังคม และการส่งเสริมความเท่าเทียมทางเพศ ซึ่งมีเป้าหมายหลักในการเพิ่มโอกาสให้สตรีสามารถเข้าถึงทรัพยากรต่างๆ และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจที่สำคัญทั้งในระดับครัวเรือนและชุมชน การเสริมสร้างพลังอำนาจนี้ไม่เพียงแต่จะช่วยให้สตรีสามารถพึ่งพาตนเองได้ แต่ยังเป็นการเปิดโอกาสให้สตรีสามารถแสดงความคิดเห็นและมีบทบาทในการพัฒนาชุมชนอย่างเต็มที่ (อรทัย จิตรประภา, 2562)

นโยบายสาธารณะและกิจกรรมชุมชนเป็นเครื่องมือที่มีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนการเสริมสร้างพลังอำนาจของกลุ่มสตรี โดยการออกแบบนโยบายที่เป็นมิตรกับสตรีและการจัดกิจกรรมในชุมชนที่มุ่งเน้นการเพิ่มความรู้ ความสามารถ และการมีส่วนร่วมของสตรีในกระบวนการตัดสินใจสามารถช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาศักยภาพของกลุ่มสตรีได้อย่างยั่งยืน การสนับสนุนในรูปแบบของเครือข่ายและการเข้าถึงทรัพยากรที่จำเป็นจะทำให้สตรีสามารถต่อสู้กับความไม่เท่าเทียมในสังคมและบรรลุเป้าหมายของการพึ่งพาตนเองในระยะยาว (Kabeer, N., 2005)

การศึกษานี้จึงมุ่งเน้นการวิเคราะห์บทบาทของนโยบายและกิจกรรมชุมชนในการเสริมสร้างพลังอำนาจของกลุ่มสตรี โดยจะพิจารณาถึงผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการมีส่วนร่วมของสตรีในกระบวนการพัฒนาในระดับชุมชน รวมถึงวิธีการที่สามารถใช้ในการสนับสนุนการพัฒนาอำนาจของสตรีให้เกิดผลในเชิงปฏิบัติได้จริง

บทบาทของการเสริมสร้างพลังอำนาจของกลุ่มสตรี

การเสริมสร้างพลังอำนาจของกลุ่มสตรีมีบทบาทสำคัญในการสร้างสังคมที่มีความเท่าเทียมและยั่งยืน โดยมีหลายมิติที่ช่วยในการเปลี่ยนแปลงทั้งในระดับบุคคลและชุมชน การเสริมสร้างพลังอำนาจให้กับกลุ่มสตรีสามารถส่งผลกระทบต่อหลายด้านดังนี้ (Sen, G., & Ostlin, P., 2007)

1. การเพิ่มโอกาสทางเศรษฐกิจและการพัฒนาอาชีพ

การเสริมสร้างพลังอำนาจช่วยให้สตรีสามารถเข้าถึงทรัพยากรและโอกาสในการทำงาน ซึ่งเป็นกุญแจสำคัญในการพัฒนาอาชีพและเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ การสนับสนุนการศึกษาและฝึกทักษะจะช่วยให้สตรีมีความสามารถในการสร้างรายได้และพึ่งพาตนเองได้มากขึ้น (สุภาภรณ์ มโนพงศ์, 2560)

2. การเสริมสร้างสิทธิและการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

การเสริมสร้างพลังอำนาจทำให้สตรีสามารถมีเสียงในการตัดสินใจในครัวเรือนและในชุมชน ส่งผลให้พวกเขามีสิทธิในการกำหนดอนาคตของตนเองและมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน โดยเฉพาะในการตัดสินใจทางการเมืองและเศรษฐกิจที่มีผลกระทบต่อชีวิตของพวกเขา

3. การเสริมสร้างความเท่าเทียมทางเพศ

การเสริมสร้างพลังอำนาจของกลุ่มสตรีมีบทบาทในการลดช่องว่างทางเพศและสร้างความเท่าเทียมในสังคม การมอบโอกาสในการเข้าถึงทรัพยากรต่างๆ เช่น การศึกษาและบริการสุขภาพ จะช่วยให้สตรีมีสิทธิ์และโอกาสที่เท่าเทียมกับชายในการพัฒนาตนเอง

4. การพัฒนาความสามารถในการจัดการปัญหาชุมชน

กลุ่มสตรีที่ได้รับการเสริมสร้างพลังอำนาจสามารถมีบทบาทในการจัดการปัญหาชุมชน เช่น การส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และการดูแลสิ่งแวดล้อม การมีส่วนร่วมของสตรีในกิจกรรมชุมชนจะช่วยให้การพัฒนาชุมชนเกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

5. การสนับสนุนการสร้างเครือข่ายและการพึ่งพาตนเอง

การเสริมสร้างพลังอำนาจยังช่วยให้สตรีสามารถสร้างเครือข่ายการสนับสนุนระหว่างกัน เช่น การแลกเปลี่ยนข้อมูลและประสบการณ์ที่ช่วยในการพัฒนาอาชีพและชีวิตส่วนตัว การพึ่งพาตนเองในด้านต่างๆ จะทำให้สตรีสามารถจัดการชีวิตของตนเองได้ดียิ่งขึ้น (พรพรรณ สิทธิวรรณ, 2564)

โดยรวมแล้ว การเสริมสร้างพลังอำนาจของกลุ่มสตรีไม่เพียงแต่เป็นการเพิ่มความสามารถในการพัฒนาตนเอง แต่ยังส่งผลดีต่อการพัฒนาชุมชนและสังคมในภาพรวม สร้างความเท่าเทียมและยกระดับคุณภาพชีวิตของสตรีให้ดียิ่งขึ้น

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับนโยบายและกิจกรรมชุมชน

การเสริมสร้างพลังอำนาจของกลุ่มสตรีผ่านนโยบายและกิจกรรมชุมชนเกี่ยวข้องกับแนวคิดและทฤษฎีหลายประการที่ช่วยอธิบายและสนับสนุนการดำเนินงานในด้านนี้ ดังนี้ (Cornwall, A., 2016)

1. ทฤษฎีการเสริมสร้างพลังอำนาจ (Empowerment Theory)

ทฤษฎีการเสริมสร้างพลังอำนาจเน้นการให้บุคคลหรือกลุ่มคนมีความสามารถในการควบคุมและตัดสินใจเกี่ยวกับชีวิตของตนเอง การเสริมสร้างพลังอำนาจช่วยให้สตรีมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการพัฒนาชุมชน การออกแบบนโยบายที่เป็นมิตรต่อสตรีจะช่วยให้พวก

เขาสามารถเข้าถึงทรัพยากรและโอกาสในการพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มที่ ทฤษฎีนี้ยังเกี่ยวข้องกับการพัฒนาความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่มสตรี และส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในทุกระดับของสังคม

2. ทฤษฎีความยุติธรรมทางสังคม (Social Justice Theory)

ทฤษฎีความยุติธรรมทางสังคมมุ่งเน้นการสร้างสังคมที่เท่าเทียมและไม่มีการเลือกปฏิบัติ โดยให้ความสำคัญกับการกระจายทรัพยากรอย่างยุติธรรม การเสริมสร้างพลังอำนาจของสตรีในระดับชุมชนสามารถช่วยลดความไม่เท่าเทียมในด้านต่างๆ เช่น การศึกษา สุขภาพ และการเข้าถึงบริการพื้นฐานอื่นๆ การสนับสนุนกลุ่มสตรีให้มีสิทธิ์ในการตัดสินใจและเข้าถึงทรัพยากรเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างความยุติธรรมทางสังคม

3. ทฤษฎีการพัฒนาชุมชน (Community Development Theory)

ทฤษฎีการพัฒนาชุมชนเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาสังคม โดยเชื่อว่าชุมชนควรมีบทบาทหลักในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่ของตน การเสริมสร้างพลังอำนาจให้กับกลุ่มสตรีสามารถส่งเสริมการมีส่วนร่วมที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาชุมชน นโยบายและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุมชนจะช่วยเพิ่มการมีส่วนร่วมและส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนผ่านการจัดการและแก้ไขปัญหาภายใน

4. ทฤษฎีการเรียนรู้และการเปลี่ยนแปลงทางสังคม (Social Learning and Change Theory)

ทฤษฎีนี้มุ่งเน้นการเรียนรู้และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลและกลุ่มคนในสังคม การเสริมสร้างพลังอำนาจของกลุ่มสตรีผ่านกิจกรรมชุมชนและนโยบายที่สนับสนุนสามารถกระตุ้นให้สตรีเรียนรู้และพัฒนาทักษะใหม่ๆ เช่น การตัดสินใจในเชิงนโยบาย การจัดการทรัพยากร และการพัฒนาอาชีพ การเรียนรู้เหล่านี้จะช่วยให้สตรีสามารถเปลี่ยนแปลงชีวิตของตนเองและกลายเป็นผู้นำในชุมชนได้

5. ทฤษฎีการมีส่วนร่วม (Participatory Theory)

ทฤษฎีการมีส่วนร่วมมุ่งเน้นการให้กลุ่มต่างๆ ในสังคมมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและการออกแบบกระบวนการพัฒนา โดยเฉพาะการให้กลุ่มที่ด้อยโอกาส เช่น สตรี มีโอกาสในการมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการพัฒนา การเสริมสร้างพลังอำนาจให้กลุ่มสตรีผ่านการมีส่วนร่วม

ร่วมในการออกแบบและดำเนินนโยบายและกิจกรรมชุมชน จะช่วยให้พวกเขามีส่วนในการกำหนดทิศทางการพัฒนาและส่งผลให้การพัฒนาที่มีความยั่งยืนและตอบสนองความต้องการของชุมชน

6. ทฤษฎีการเข้าถึงทรัพยากร (Resource Access Theory)

ทฤษฎีนี้มุ่งเน้นที่การเข้าถึงทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับการพัฒนา การเสริมสร้างพลังอำนาจของสตรีจะต้องการการเข้าถึงทรัพยากรต่างๆ เช่น การศึกษา การดูแลสุขภาพ และการฝึกอบรมอาชีพ การเปิดโอกาสให้สตรีเข้าถึงทรัพยากรเหล่านี้จะช่วยให้พวกเขามีศักยภาพในการพัฒนาชีวิตและสามารถมีบทบาทในการพัฒนาชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การนำแนวคิดและทฤษฎีเหล่านี้มาใช้ในการเสริมสร้างพลังอำนาจของกลุ่มสตรีผ่านนโยบายและกิจกรรมชุมชน จะช่วยส่งเสริมการพัฒนาที่มีความยั่งยืนและเสริมสร้างความเท่าเทียมในสังคม โดยการสร้างโอกาสและสนับสนุนให้สตรีสามารถเข้าถึงสิทธิและทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาชีวิตของพวกเขา

บทบาทของการเสริมสร้างพลังอำนาจของกลุ่มสตรีผ่านนโยบายและกิจกรรมชุมชน

การเสริมสร้างพลังอำนาจของกลุ่มสตรีผ่านนโยบายและกิจกรรมชุมชนมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงสังคมในหลายมิติ โดยเฉพาะการส่งเสริมความเท่าเทียมทางเพศและการยกระดับคุณภาพชีวิตของสตรีในชุมชน บทบาทหลักที่สำคัญประกอบด้วย (Siddiqi, K., & Azeem, M., 2018)

1. การเพิ่มโอกาสในการมีส่วนร่วม

การเสริมสร้างพลังอำนาจให้กับสตรีผ่านนโยบายและกิจกรรมชุมชนช่วยให้สตรีสามารถมีส่วนร่วมในการตัดสินใจที่มีผลต่อชีวิตของตนเองและชุมชน การมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายหรือการจัดกิจกรรมในชุมชนช่วยให้สตรีสามารถส่งเสียงและแสดงความคิดเห็นในการพัฒนาโครงการหรือการตัดสินใจที่สำคัญ

2. การพัฒนาความสามารถและทักษะ

กิจกรรมในชุมชน เช่น การฝึกอบรมหรือการส่งเสริมทักษะชีวิต จะช่วยเสริมสร้างความสามารถของสตรีในด้านต่างๆ เช่น การบริหารจัดการทรัพยากร การพัฒนาอาชีพ หรือการแก้ไขปัญหาชุมชน การพัฒนาความสามารถเหล่านี้ทำให้สตรีสามารถพึ่งพาตนเองได้และมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาชุมชน

3. การส่งเสริมการเข้าถึงทรัพยากรและบริการ

นโยบายที่มุ่งสนับสนุนการเข้าถึงทรัพยากรและบริการพื้นฐาน เช่น การศึกษา, การดูแลสุขภาพ, การสนับสนุนทางเศรษฐกิจ หรือการพัฒนาอาชีพ จะช่วยให้สตรีสามารถเข้าถึงสิ่งเหล่านี้ได้อย่างเท่าเทียม การเข้าถึงทรัพยากรเหล่านี้มีผลต่อการพัฒนาศักยภาพของสตรีและส่งผลให้พวกเขาสามารถพัฒนาและปรับปรุงชีวิตของตนเองได้

4. การส่งเสริมความเท่าเทียมทางเพศ

การเสริมสร้างพลังอำนาจของกลุ่มสตรีผ่านนโยบายและกิจกรรมชุมชนช่วยลดความไม่เท่าเทียมในสังคม การที่สตรีได้รับการสนับสนุนในการมีส่วนร่วมและการเข้าถึงโอกาสต่างๆ จะช่วยให้เกิดความเท่าเทียมทางเพศและลดการเลือกปฏิบัติ ซึ่งเป็นการสร้างสังคมที่เป็นธรรมและเสมอภาค

5. การสร้างเครือข่ายสนับสนุนและความร่วมมือ

การเสริมสร้างพลังอำนาจให้กับกลุ่มสตรีในชุมชนยังเกี่ยวข้องกับการสร้างเครือข่ายสนับสนุนทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ การมีเครือข่ายสนับสนุนจะช่วยเสริมความเข้มแข็งให้กับกลุ่มสตรีในการแบ่งปันประสบการณ์, แลกเปลี่ยนข้อมูล, และให้คำปรึกษา ซึ่งจะช่วยเพิ่มพูนศักยภาพในการพัฒนาตนเองและชุมชน

6. การส่งเสริมการพึ่งพาตนเองและการมีสิทธิในชีวิต

การเสริมสร้างพลังอำนาจทำให้สตรีสามารถพึ่งพาตนเองได้ในด้านต่างๆ เช่น ด้านการเงิน, การตัดสินใจทางการเมือง, หรือการดูแลครอบครัว การเสริมสร้างพลังอำนาจยังช่วยให้สตรีมีสิทธิในการควบคุมชีวิตของตนเองและมีบทบาทในการพัฒนาสังคมอย่างเต็มที่ (Chopra, D., & Thapar-Björkert, S., 2016)

โดยรวมแล้ว, การเสริมสร้างพลังอำนาจของกลุ่มสตรีผ่านนโยบายและกิจกรรมชุมชนเป็นการเปิดโอกาสให้สตรีสามารถพัฒนาศักยภาพของตนเอง มีส่วนร่วมในการพัฒนาและตัดสินใจในชุมชน ส่งผลให้สตรีมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และสร้างสังคมที่มีความยุติธรรมและเท่าเทียมมากยิ่งขึ้น

สรุป

การเสริมสร้างพลังอำนาจของกลุ่มสตรีผ่านนโยบายและกิจกรรมชุมชนเป็นกระบวนการที่มุ่งเน้นการเพิ่มโอกาสให้สตรีสามารถเข้าถึงทรัพยากรและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจที่สำคัญในชีวิตของตนเองและในชุมชน โดยการสนับสนุนจากนโยบายสาธารณะและกิจกรรมในระดับชุมชนจะช่วยเสริมสร้างศักยภาพและความสามารถของสตรีในด้านต่างๆ เช่น การศึกษา, การพัฒนาอาชีพ, การตัดสินใจทางการเมือง และการเข้าถึงบริการที่จำเป็น

การเสริมสร้างพลังอำนาจทำให้สตรีสามารถพึ่งพาตนเองได้และมีบทบาทในการพัฒนาชุมชน การจัดกิจกรรมฝึกอบรม, การสร้างเครือข่ายสนับสนุน, และการให้สิทธิในการเข้าถึงทรัพยากรต่างๆ เป็นส่วนสำคัญที่ช่วยให้สตรีมีโอกาสในการพัฒนาทักษะและความสามารถในการจัดการชีวิตของตนเอง นอกจากนี้ การเสริมสร้างพลังอำนาจยังส่งเสริมความเท่าเทียมทางเพศและลดความไม่เท่าเทียมในสังคม การมีส่วนร่วมของสตรีในการออกแบบและดำเนินนโยบายช่วยส่งเสริมการพัฒนาอย่างยั่งยืนและสร้างสังคมที่เป็นธรรมและเสมอภาคมากยิ่งขึ้น

การเสริมสร้างพลังอำนาจของกลุ่มสตรีผ่านนโยบายและกิจกรรมชุมชนจึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการสร้างการเปลี่ยนแปลงในสังคม ทำให้สตรีมีชีวิตที่ดีขึ้นและสามารถมีบทบาทในการพัฒนาชุมชนและสังคมในระยะยาว

เอกสารอ้างอิง

- พรพรรณ สิทธิวรรณ. (2564). การเสริมสร้างพลังอำนาจของสตรีในชุมชนผ่านกิจกรรมการอบรมและการพัฒนาทักษะ. *วารสารการพัฒนาชุมชน*, 21(3), 123-135.
- สุภาภรณ์ มโนพงศ์. (2560). การเสริมสร้างพลังอำนาจของกลุ่มสตรีในชุมชน: แนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งจากภายใน. *วารสารการพัฒนาสังคม*, 8(4), 99-112.

- อรรถัย จิตรประภา. (2562). การเสริมสร้างพลังอำนาจของกลุ่มสตรีผ่านนโยบายและกิจกรรมชุมชนในประเทศไทย: กรณีศึกษาผลกระทบจากโครงการของรัฐ. *วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์*, 19(2), 45-58.
- Chopra, D., & Thapar-Björkert, S. (2016). Women and empowerment in community development: Policy interventions and challenges. *Journal of Community Development*, 28(2), 42-56.
- Cornwall, A. (2016). Women's empowerment: What works and why?. *Oxford Development Studies*, 44(2), 135-149.
- Kabeer, N. (2005). Gender equality and women's empowerment: A critical analysis of the third millennium development goal. *Gender & Development*, 13(1), 13-24.
- Sen, G., & Ostlin, P. (2007). Unequal, unfair, ineffective and inefficient: Gender inequity in health: Why it exists and how we can change it. *Global Public Health*, 2(5), 31-55.
- Siddiqi, K., & Azeem, M. (2018). Empowering women through community-based initiatives: The impact of local policies and activities on women's autonomy and participation. *Journal of Development Studies*, 54(7), 1183-1197.